

Selectiebesluit archeologie, betreffende Loverbosch (fase 1).

Gelet op de artikelen 46 en 48 van de Monumentenwet (Wet op de Archeologische Monumentenzorg), artikel 24 van het Besluit op de Archeologische Monumentenzorg, artikel 4 van de Regeling archeologische Monumentenzorg en versie 3.2 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie -KNA);

gezien het advies van d.d. 26 juni 2008 en 22 september 2008 van de adviserend archeoloog van de gemeente, de heer J. Schotten van SRE Milieudienst;

Omschrijving project

Het plan behelst het voornemen om op dit 67 ha grote plangebied een uitbreidingslocatie voor woningbouw te gaan ontwikkelen.

Resultaten onderzoeken

Een bureau- en booronderzoek en een proefsleuvenonderzoek is voor deze locatie uitgevoerd.

Bureau- en booronderzoek

Het bureauonderzoek en het bijbehorende verkennende booronderzoek tonen dat het plangebied deel uitmaakt van een uitgestrekt dekzandgebied en dat in delen van het plangebied enkeerdgronden (esdekken) aanwezig zijn en in andere delen niet. Aan deze gebiedsdelen is respectievelijk een hoge en een middelhoge verwachtingswaarde toegekend.

Uit de inventariserende boringen is gebleken dat delen van het areaal met enkeerdgronden zijn gesitueerd in van oorsprong relatief laaggelegen natte zones. Deze lage delen van het landschap zijn ten behoeve van de uitbreiding van het akkerareaal na de Late Middeleeuwen opgevuld door ophoging met grond afkomstig van de hogere delen. Het lage gebied is aan te duiden als beekvlakte, waarin het grondwater dicht aan het oppervlak stond of waarin het dermate nat was dat er plaatselijk veengroei kon plaatsvinden. Aan deze 'natte' delen van het plangebied, die grotendeels samenvallen met de op de bodemkaart aangegeven lage enkeerdgronden, wordt een lage archeologische verwachting toegekend. In het noordelijke gedeelte van het plangebied is een beekvlakte aanwezig. Voor de van oorsprong relatief hoge ('droge') terreingedeelten in het plangebied geldt een hoge verwachting.

De eerdlaag in het plangebied bestaat uit matig fijn, licht tot matig humeus zand en varieert in dikte van circa 30 cm tot meer dan een meter. Aangezien de eerdlaag een antropogene oorsprong heeft kan deze als een cultuurdek worden aangeduid. Plaatselijk zijn onder het cultuurdek restanten van een veldpodzolbodem aanwezig, maar veelal ook niet. In dat laatste geval is het oorspronkelijke bodemprofiel verstoord door de ontginning en de daarop volgende langdurige agrarische bodembewerking, evenals egalisatie.

Proefsleuvenonderzoek

Uit het vooronderzoek is gebleken dat het plangebied deel uitmaakt van een uitgestrekt dekzandgebied en dat in delen van het plangebied een enkeerdgrond (esdek) aanwezig is en in andere delen niet. Delen van het gebied met een enkeerdgrond zijn gesitueerd in van oorsprong relatief laaggelegen natte zones. Deze lage delen van het landschap zijn ten behoeve van de uitbreiding van het akkerareaal na de Late Middeleeuwen opgevuld door ophoging met grond afkomstig van de hogere delen. Het lage gebied is aan te duiden als beekvlakte, waarin het grondwater dicht aan het oppervlak stond of waarin het dermate nat was dat er plaatselijk veengroei kon plaatsvinden. Aan deze 'natte' delen van het plangebied, die grotendeels samenvallen met de op de bodemkaart aangegeven lage enkeerdgronden, wordt een lage archeologische verwachting toegekend. In het noordelijke gedeelte van het plangebied is een beekvlakte aanwezig. De hoge delen van het plangebied

bestaan uit een dekzandrug in het zuidwesten en twee dekzandopduikingen in het noordoosten. Voor deze van oorsprong relatief hoge en droge terreingedeelten in het plangebied geldt een hoge verwachting. De humeuze bovenlaag ofwel eerdlaag in het plangebied bestaat uit matig fijn, licht tot matig humeus zand en varieert in dikte van circa 30 cm tot meer dan een meter. Aangezien de eerdlaag een antropogene oorsprong heeft kan deze als een cultuurdek worden aangeduid. Plaatselijk zijn onder het cultuurdek restanten van een veldpodzolbodem aanwezig, maar veelal ook niet. In dat laatste geval is het oorspronkelijke bodemprofiel verstoord door de ontginning en de daarop volgende langdurige agrarische bodembewerking, evenals egalisatie.

Bij het onderzoek zijn 64 proefsleuven van 25 bij 4 m aangelegd, evenals drie 4 m brede sleuven met een lengte van 400 m, 230 m en 150 m. Het zuidelijke gedeelte van het plangebied blijkt zoals verwacht werd relatief hooggelegen te zijn. Het esdek heeft hier, inclusief bouwvoor, een dikte van 70 cm tot 1 m en is direct gelegen op de C-horizont. Min of meer centraal in het onderzoeksgebied ligt de top van de C-horizont wat lager en naar het noorden loopt het terrein weer op. Plaatselijk is hier een restant van een podzolbodem aanwezig en de eerdlaag heeft een dikte van 40 tot 70 cm. Verder naar het noorden vertonen de top van C-horizont en het maaiveld een daling. In de laagte in het noorden van het onderzoeksgebied is een leemlaag aanwezig, waarschijnlijk een afzetting van de Beeker Loop, waarop zich een veenlaagje heeft gevormd. De bovengrond in dit relatief laaggelegen terreingedeelte bestaat, inclusief de bouwvoor, uit een 30 tot 40 cm dik humeus dek op de C-horizont. In het noordwesten van het plangebied is de oude Beeker Loop aangetroffen. Deze is gedicht met een gevlekt zandpakket.

Alle aangetroffen grondsporen, overwegend greppels, maar ook enkele (paal)kuilen, zijn in de Nieuwe Tijd te dateren; een aantal is recent. Ook de mobiele vondsten stammen uit deze periode. Afgezien van enkele oudere scherven, stamt het vroegste aardewerk uit de 15de-17de eeuw. Verder zijn resten van oude paden gevonden en van het tracé van de Koestraat van vóór de ruilverkaveling uit de jaren 70 van de 20ste eeuw. De meeste greppels komen overeen met perceelsgrenzen op de kadastrale kaarten uit 1811-1832. Ook de aangetroffen paden zijn op deze kaarten te herkennen. Ook de oude ligging van de Beeker Loop is aan de hand van historisch kaartmateriaal reconstrueerbaar. Geconcludeerd kan worden dat het humeuze dek of de eerlaag die de bovengrond vormt uit de Nieuwe Tijd stamt. Het betreft veeleer een in relatief korte tijd opgebracht pakket dan een esdek.

Een opmerkelijk grondspoor is een afvalkuil uit WO II, waaruit blijkt dat aan de Koestraat een 5.5-inch kanon in actie is geweest. Waarschijnlijk zijn vanuit deze kanonstelling tussen 28 oktober en 21 november 1944 beschietingen uitgevoerd op Meijel of Liessel. De afvalkuil bevatte o.a. kruit dat diende als granaatlading in de vorm van bundels spaghetti-achtige staafjes cordiet. Een aantal kruitbundels zat nog in een stoffen zak met opdruk. Op grond van de lage inhoudelijke kwaliteit kunnen de aangetroffen archeologische resten als een niet behoudenswaardige vindplaats worden aangeduid. Het rapport besluit dan ook met de aanbeveling om geen vervolgonderzoek te verrichten.

Besluiten:

Het volgende selectiebesluit te nemen:

- Het plangebied Loverbosch fase 1 voor wat betreft het aspect archeologie vrijgeven voor de geplande ontwikkelingen.
- Indien er tijdens de geplande werkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient dit conform artikel 53 van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg te worden gemeld bij de gemeente Asten.

Aldus besloten d.d. 3 mei 2016

namens het college van burgemeester en wethouders van Asten,

M.W.H. (Marlie) Rooijackers
afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

Bijlage 1: Onderzoeksgebied dat wordt vrijgegeven

